

Blauwtong: machteloosheid en frustratie

‘Uithuilen helpt’

TEKST EN FOTO: MARJAN KORNEGOOR

Een stoere schapenhouder die met een trilling in zijn stem vertelt over het verdriet dat blauwtong op zijn bedrijf teweegbrengt. De vermoeide, treurige ogen van een jonge boerin die ondanks al haar goede zorgen een deel van haar schapen niet kan redden. Wat een ongelooflijk leed gaat er momenteel door de sector. Praat erover.

De LTO organiseerde een informatiebijeenkomst over het virus maar er was vooral ruimte om met elkaar te praten. Saskia Duives, voorzitter LTO-vakgroep Schapenhouderij sloot de avond dan ook af met: “Zoek elkaar alsjeblieft op. Praten helpt, uithuilen helpt. Niks gek aan. Normaal mensengedrag.”

NOOIT MEER

Schapenhouder Jan Oudejans vertelt op de drukbezochte bijeenkomst: “Ik zag het gelijk, het virus was net een week in ons land. Kwijlen, natte neuzen, eerst een dikke kop en later werden ze kreupel.” Inmiddels hebben 22 van zijn 45 schapen het niet overleefd en sommigen zijn nog ziek. “Mooie Texelaars”, zegt hij met een treurige zucht. Hij vertelt dat hij iedere ochtend met pijn in het hart de schuur weer ingaat. “Je doet wat je kunt maar je bent machteloos, wat een ellende. Overal staan die tonnen aan de straat. En ik ben maar een hobbyist,

ik leef zo mee met de boeren. Ik doe er dit jaar geen ram bij, ik zie wel wat er overblijft. Dit wil ik nooit meer meemaken.”

HET WITTE ZEIL

“Bij mij zijn er 26 dood: acht fokschapen, één dekram en zeventien ramlammeren. En er gaan nog meer ramlammeren dood”, vertelt schapenhouder Sylvia de Wit - Van der Kooij terneergeslagen. “Het is zo frustrerend. Het virus is erg agressief, veel pijn en ze vreten niet.” Sylvia heeft alles aan kant geschoven in de schuur en de oude schapen gelijk binnengehaald. “Ik kan altijd al moeilijk selecteren en juist met dat koppel van negentig oude schapen wilde ik verder. Normaal heb ik zo’n honderentwintig Swifter-lamschapen. De 66 jonge fokooien zitten inmiddels ook binnen. Dat zijn er te veel bij de ram maar als alles blijft leven, zijn er straks genoeg mensen die drachtige ooien willen kopen. Opstallen was altijd de aankondiging van de fijne lammertijd, nu hoop je wat gezonde schapen over te

houden. Je doet wat je kunt. Voor mij is het duidelijk: het virus stopt binnen. Ik ben vooral moe. Het was de zwartste dierendag uit mijn leven met het witte zeil en daaronder dode schapen. Een vriendin vroeg ‘je bent zo druk met je dieren, hoe gaat het eigenlijk met jou?’ Toen brak ik. En ja, de volgende dag ga je, en kun je dan ook, weer door. Praat erover mensen, dat helpt echt.”

TABOEDOORBREKEND

En ja, praat erover is ook het advies van Nico Koot, hij zit als vrijwilliger van de ZOB aan de telefoon bij Taboer, een hulplijn voor boeren en tuinders. “Wij willen taboedoorbrekend zijn. We hebben een training gevolgd; luisteren is het belangrijkste en vertrouwen geven. We kunnen samen zoeken naar een oplossing of gewoon een luisterend oor bieden, een algemeen praatje houden mag ook. Iedereen bij Taboer heeft een agrarische achtergrond. Je hoeft ons dus niks uit te leggen over blauwtong of de wolf. Bel gewoon.” 🐾

TIPS VAN TABOER

Weet je niet met wie je kunt praten? Neem contact op met Taboer, een onafhankelijk loket met een luisterend (agrarisch) oor. Tel. 088-8886608. Onderschat het niet. Praten helpt.

- Kies iemand die je vertrouwt. Als je je op je gemak voelt, is het makkelijker om te vertellen wat er in je omgaat
- Bedenk van tevoren wat je wel en niet wil bespreken. Aarzel niet om te zeggen als je iets liever (nog) niet wilt bespreken
- Probeer je gevoelens zo oprecht mogelijk onder woorden te brengen, zodat de ander je beter begrijpt. Wees ook niet bang dat je niet meteen de juiste woorden vindt
- Vertel de ander wat je nodig hebt en wat je van hem of haar verwacht. Dit kan variëren van een luisterend oor tot samen zoeken naar een oplossing

🔗 Op de LTO-bijeenkomst in Wilnis was na de GD-presentatie bewust vooral extra tijd ingeruimd om als schapenhouders onderling bij te praten.